

Reolenn sant Eosten

troet e brezhoneg gant Tiegezh Santez Anna.

1- Kent pep tra, breudeur muiañ karet, ra vezo karet Doue ha diwar-henn an nesañ, rak roet eo bet ar gourc'hemennoù-mañ evel ar re bennañ.

2- Sed eta ar pezh a erverkomp deoc'h mirout er manati lec'h m'emaoc'h diazezet.

3- Da gentañ holl, peogwir ez eo evit se ez oc'h bodet, taolit evezh da vevañ en hon ti en unaniezh, deoc'h un ene hag ur galon hepken en Doue.

4- Arabat deoc'h lavarout emañ nep tra en ho kerz-c'hwi hoc'h unan, met ra vezo pep tra boutin kenetrezo'h. Ra vo debarzhet boued ha dilhad da bep hini ac'hanoc'h gant an holour, neket kement-ha-kement gant pep hini, rak ken kreñv n'oc'h ket an eil hag egile, met kentoc'h da bep hini diouzh e ezhommoù.

5- Met ar re a oa ganto ur madoù bennak er bed, goude bezañ aet tre er manati, ra asantint e lakaat e boutin. Hag ar re na oa netra en o fiaou, arabat dezho klask er manati ar pezh n'o deus ket gellet zoken kaout en diavaez.

6- Ra vo doujet avat ouzh ezhommoù pep hini hervez e wander, zoken ma ne c'hellent ket bastañ d'ar pep retañ abalamour d'o faourentez p'edont en diavaez.

7- Koulskoude, arabat e vefe en abeg da gement-se en em laouenfent elese dre m'o deus an debriñ hag an emwiskañ, pezh n'o doa ket gallet kavout en diavaez. Arabat dezho fougeal dre ma vevont a-gevred gant ar re n'o dije ket tostaet outo er bed. Met ra virint o c'halonoù troet d'an uhel hep klask ar goullous a vadoù ar bed: gant aon na grogfe ar manatioù da vezañ spletus d'ar binvidion; e kement ha ma teufe ar binvidion da uvelaat hag ar beorion da foeñviñ.

8- Padal ar re a veze douget bri uhel outo er bed, arabat dezho disprizañ o breudeur deut da gemer perzh er gevredigezh santel adalek o stad a baourentez. Ra strivint da dennañ lorc'h n'eo ket eus briegezh o ziegezh pinvidik, met kentoc'h eus ar gedvuhez gant o breudeur baour.

9- Arabat dezho tennañ lorc'h, m'o deus degaset un dra bennak diwar o madoù evit ar gumuniezh. Arabat dezho kennebeut all foeñviñ muioc'h, dre ma vez

lodennet ar madoù-se er manati, eget n'o dije graet er bed dre dennañ o mad diouto.

10- Neb si all bennak evit gwir en em zispak en oberoù fall, tra m'en em sil al lorc'hentez en oberoù mat o-unan d'o c'has da get.

11- Ha da betra e talvez reiñ e holl vadoù d'ar beorion ha dont da vezañ paour e-unan, ma teu an ene truezek da vezañ lorc'husoc'h o tisprizout ar madoù eget ma oa pa oant en e gerzh.

12- Deoc'h holl eta da vevañ er genunaniezh hag er c'henemglev ha da zougen bri en eil hag en egile da Zoue ma' z eo deut pep hini ac'hanoc'h da vezañ an templ anezhañ.

13- Bezit aketus da bediñ, da goulz al lidvezhioù ha d'ar mareoù heverket. Er pedva, arabat da zen ober netra panevet ar pezh ez eo bet graet evitañ ha ma tenn e anv dioutañ, en doare-se ma c'hoarvezfe gant lod kaout amzer ha c'hoant da bediñ en diavaez eus lidvezhioù rakverket, ne vefent ket harzet gant ar re a soñje dezho ober ul labour bennak ennañ.

14- P'emaoc'h o pediñ Doue gant salmoù ha meulganou, ra blede ho kalon gant ar pezh a vez distaget gant ho tiweuz. Ha na ganit netra estreget ar pezh a zo herverket da ganañ. Hogen ar pezh n'eo ket bet skrivet evit bezañ kanet, arabat e ganañ.

15- Damesait ho kreud war bouez yunioù ha dre zioueriñ boued ha died, kement a c'hellit diouzh ho yec'hed. Koulskoude, ma ne c'hell ket unan bennak yunañ, arabat dezhañ kemer boued en diavaez eus ar predoù, nemet e vefe klañv.

16- Pa'z it ouzh taol ha betek mont diouti, selaouit ar pezh a vez lennet deoc'h hervez ar c'hiz reizhwir, hep trouz na kendiviz; rak n'eo ket a-walc'h d'ho kenou hepken kemer boued, ret eo d'ho tivskouarn ivez kaout naon eus komz Doue.

17- D'ar re zo bet lakaet iziloc'h dre o buhez kent, ma vez aotreet dezho boued disheñvel, arabat e vefe gwelet kement-se evel diaesus pe direizh gant ar re zo deuet kreñvoc'h diwar boazioù all. Arabat d'ar re-mañ sellout outo evel eürusoc'h abalamour ma tebront ar pezh na zebront ket int o-unan, met ra vezint laouen kentoc'h dre ma c'hallont ar pezh na c'hell ket ar re all.

18- Ar re zo deuet d'ar manati gant boazioù blizidikoc'h, ma vez roet dezho boued, dilhad pe c'hoazh dafar gwele gwelloc'h, pezh na vez ket roet d'ar re

kreñvoc'h hag eürusoc'h diwar-se, ra brederio ar re na vez roet netra dezho pegen em izelaet o deus o breudeur diouzh o buhez-hont er bed betek ar vuhez-mañ, ha goude ma n'o deus ket tizhet buhez strizh ar re yac'hoc'h.

19- Arabat e vefe c'hoantaet gant an holl ar pezh a welont evel tra aotreet ouzhpenn da lod – n'eo ket dre vri met dre zamant – evit ma ne vo ket kavet ar gwallsi argarzhus-se, eleze e labourfe ar re varrekañ er manati, kement ha ma c'hellont, tra m'en em ziskouezfe milzin ar re davantek.

20- Gwir eo, pa' z eo ret d'ar re glañv debriñ nebeutoc'h gant aon nad afe o stad war washaat, e tle bezañ graet ivez war o zro goude o c'hleñved en doare ma parefent buanoc'h, ha pa vefent o tont eus an dienezh vrasañ er bed; grataet eo bet dezho gant o c'hleñved agentaou an hevelep doare da vevañ hag hini ar binvidion er bed.

21- Pa vo bet adkavet ganto o nerzhioù kentañ, ra neuint endro d'o boazioù a eurvat a zere seul welloc'h da wazerion Doue m'o deus ezhomm eus nebeutoc'h evit ma ne vefent ket dalc'het gant plijadurioù ar boued, int hag a oa bet dav dezho bezañ kennerzhet pa oant klañv. Ra sellint evel pinvidikoc'h a re a voe bet kreñvoc'h o c'houzañv ar baourentez.

22- Gwelloc'h eo evit gwir kaout nebeutoc'h a ezhommoù eget perc'hennañ kalz.

23- Arabat d'ho kwiskamant bezañ stipet, ha na glaskit ket plijout dre ho tilhad met dre ho stuzioù;

24- Pa 'z it war vale, it a-gevred; ha pa' z oc'h degouezhet, chomit a-gevred. En ho kerzhed, ho emzalc'h, ho ficherezh hag ho holl jestroù, arabat da netra feukiñ selled den ebet, met ra gloto pep tra gant santelezh ho stad.

25- Ma taolit ho sell war ur vaouez bennak, arabat dezhañ bezañ peget war hini ebet. Evel-henn pa' z it er-maez n'eo ket difennet kejañ ouzh maouezed, met torfed eo o zrac'hoantaat pe bezañ trac'hoantaet ganto.

26- N'eo ket hepken dre ar stekiñ hag an eriunañ, met ivez dre ar sellout e vez maget ar gwallc'hoantusted evit ar maouezed.

27- Na lavarit ket ez oc'h glan a ene ma 'z eus daoulagad dielevez ganeoc'h; rak gant al lagad dielevez e vez degemennet. Endra en em zisklêr ar c'halonou dielevez dre ur c'hensellet, hep grig ebet zoken, ha diouzh o droukc'hoantegezh

a gorf e kavont o flijadur an eil gant egile gant fo, ha goude ma chomje ar c'horf dibistig a bep gwallerezh, ez eo tec'het ar gasted diouzh ar vuhezegezh.

28- Evel-henn an neb a bar e zaoulagad ouzh ur vaouez hag a blij dezhañ e ve paret he re dezhi warnañ, ne rank ket soñjal ne vez ket gwelet gant ar re all pa ra kement-se. Gwelet e vez a dra wir, ha gant ar re ne soñj ket bezañ gwelet ganto.

29- Hogen ma chom dianavezet ha ma ne vez gwelet gant den ebet a douez an dud, peseurt stad a raio eus ar Seller a-ziwar laez na c'heller kuzhat netra Outañ? Ha daoust hag e vefe goulakaet ne wel netra, an Hini a sell gant ken bras habasketed en abeg d'E furnez?

30- Dav eo d'an den santel doujañ a zisplijout da Zoue pa glask plijout en un doare direiz d'ur vaouez. Ra soñjo ne vez kuzhet netra ouzh sell Doue, a-benn chom hep parañ e sell ez direizh war ur vaouez. En degouezh-se, evit gwir, e vez erbedet doujañs Doue evel ma' z eo skrivet: An neb a bar e sell en un doare direizh a zo un euzh ouzh sell an Aotrou.

31- Neuze pa vezint bodet en iliz, pe e kement lec'h ma'z eus maouezed, mirit hoc'h elevez. Evel-henn e viot miret gant Doue, a zo e annez ennoc'h, an eil re dre ar re all.

32- Ha ma verzit gant unan ac'hanoc'h seurt sellad divergont ma ran meneg anezhañ, gouzavit eñ diouzhtu, evit ma ned aio ket pelloc'h gant e lusk kentañ.

33- Hogen m'er gwelit goude ar c'houzavadenn pe un deiz all oc'h ober kement-all, evel un den gloazet da louzaouiñ, ra vezo roet da c'houzout gant an hini bet dizoloet ar gwall gantañ. Ret eo d'ar gwall bezañ prouet da vat gant an eil pe un trede test evit ma c'hell bezañ dizoloet ha kastizet strizh evel ma tere.

34- Ha na soñjit ket e ve droukyoul ganeoc'h o tiskuliañ seurt gwall. Evit gwir ned oc'h ket didamalloc'h ma lezit dre devel ho preudeur d'en em goll, pa c'hellit o adreizhañ ouzh o diskoachañ.

35- Evel-hen ma 'z eus ur gouli bennak gant da vreur en e gorf en dije c'hoant da guzhat rak aon da vezañ ambidet, daoust ha tevel ne vije ket kriz eus da berzh hag e ziskuliañ bezañ trugarezus. Na pegen brasoc'h e vo da zlead e ziskuliañ ma vo evit hepkoriñ brasoc'h breinadur, hemañ hini e galon.

36- Met a-raok bezañ diskuliet a-dal d'ar re all ma tle bezañ kendrec'het ganto, ma c'hoarvez gantañ dinac'hañ, e rank bezañ kaset d'an hollour, ma n'en deus

ket klasket en em reizhañ goude bezañ bet gouzavet; evit ma vo tu marteze, dre ur reizhidigezh kuzh, da chom hep en reiñ da c'houzout d'an holl.

37- Met ma c'hoarvezfe gantañ nac'hañ, e rank neuze testoù all tostaat ouzh ar gaouiad, dirak an holl zoken, evit ma c'hellfe bezañ tamallet neket gant un test hepken met bezañ kendrec'het gant daou pe dri.

38- Ur wezh kendrec'het da vat e tle diarbenn ur gosp a-benn e wellaat ha diouzh disentez ar gwazour pe diouzh hini ar beleg. Ma nac'h plegañ outi (hag asantiñ kuitaat ar gumuniezh), ra vezo skarzhet. E kement-mañ n'eus tamm krizder ebet met trugarez kentoc'h, gant ar preder na vo ket bosennet ar brasañ niver gantañ.

39- Ar pezh emañ o paouez lavarout a-zivout ar sellout a-bann a rank bezañ pleustret pizh ha pervezh e par ar pec'hedoù all, a zo da vezañ diskoachet, dizarbennet, diskuliet, lakaet anat ha kastizet, hag holl gement-mañ lusket gant ar garantez evit an dud hag ar gasoni evit ar sioù.

40- Hogen ha degouezhet eo gant unan ac'hanoc'h resevout dre guzh a-berzh ur vaouez lizhiri pe forzh prof all, ha ma anzav anezhañ e-unan, arabat e gastizañ met kentoc'h pediñ evitañ. Met ma 'z eo eñ tapet ha prouet e gablusted e rank bezañ reizhet a zoare diouzh disentez ar beleg pe ar gwazour.

41- Dastumit ho tilhad en ul lec'h nemetken dindan gwarez ur breur pe zaou, pe kement a vo ezhomm, evit na vint ket debret gant gaozaned. Hag evel ma 'z oc'h maget gant ur pourvezer nemetken, en em wiskit en hevelep kambr.

42- Kement ha ma 'z eus tu, arabat d'ar pezh a vez pourchaset deoc'h, hervez ar c'houlz-bloaz, bezañ en ho piaou. Ra vo adkavet gant pep hini ar pezh en devoa lezet pe un dra heñvel bet lezet gant unan all; gant ma ne vo ket nac'het evelato da bep hini kement en deus ezhomm da gaout.

43- Ma sav war an divoud-se tabut ha trouz, ma klemm unan-bennak dre an abeg m'en eus bet ur pezh dilhad displeberoc'h eget ar pezh en doa diagent, betek en em gavout amzere bezañ gwisket ganto, daoust ma oa bet gant ur breur all a-raok, meizit dre holl kement-se pegement e ra diouer doc'h seurt gwiskamant santel e diabarzh ar galon, endra emañ oc'h arvellat a-zivout dilhad ar c'horf.

44- Koulskoude ma tremener diouzh ho kwander, en doare ma vo daskoret deoc'h ar pezh ho poa lezet, mirit neoazh en ul lec'h nemetken, dindan kendiwallerezh, ar pezh ho poa fiziet eno; diwar hen ne vo den ebet o klask e

splet e-unan, met ra vo graet pep tra en unaniezh, gant muioc'h a evezh hag a c'hed aketus eget ma rafe pep hini tro-dro d'e aferiou dezhañ hag evit e c'hounid-eñ.

45- Ar garitez, hag a vez skrivet end-eeun diwar he fenn ne glask ket e splet dezhi he-unan, a vez meizet e laka da gentañ ar c'henvadoù a-raok ar madoù hiniennel, ha n'eo ket ar madoù hiniennel a-raok ar c'henvadoù.

46- Setu perak, e kement ha m'ho po taolet brasoc'h pled ouzh ar c'henvadoù eget ouzh ho madoù-c'hwi, e ouiot seul vuioc'h e viot aet war-raok, en doare ma reno ar garitez trebad en arver ret an traoù ampad.

47- Neuze, ha goude ma vefe d'e vibion pe d'un den kar bennak degaset gant unan bennak dilhad pe traoù talvoudus all, arabat e ve dre guzh met lakaat dindan ziviz ar gwazour, ma 'z aint da genvad e-sell da vezañ roet d'an neb en do ezhomm.

48- Ma c'hoarvezfe gant ur breur kuzhat un dra bennak bet profet dezhañ, ra vezo kondaonet en abeg a laeroñsi.

49- Gwalc'hit ho tilhad c'hwi hoc'h-unan diouzh diviz ar gwazour pe kasit int d'ar gommerion, evit mirout ouzh hoc'h eneoù da vezañ saotret gant re a breder ouzh ar naetoni diavaez.

50- Arabat nac'hañ ar c'hibellat d'an hini a zo rediet gant ar c'hleñved. War ali ar mezeg, ra vo aotreet didro ha pa vefe nac'het kement-mañ gant ar c'hlañvour, ra vo graet gantañ war urzh ar gwazour, diouzh pezh zo ret abalamour d'e yec'hed. Ma c'hoarvez gantañ en goulenn hep na ve spletus dezhañ, arabat heuliañ e c'hoantoù.

51. Rak kavet e vez salvus a-wezhoù ar pezh a zo plijus, petra bennak ma 'z eo noazus. Pa ziskuilh ur breur ur boan bennak, kredit eñ war e c'her. Met ma sav douetañs e c'hell pezh a c'houlenn e bareañ, e ranker mont da gaout ar mezeg.

52- Arabat bezañ nebeutoc'h eget daou pe dri pa 'z er d'ar c'hibelldi pe da forzh pe lec'h all ret.

53- Ha mont a raio an neb, en deus ezhomm da vont d'ul lec'h bennak, gant ar re vo bet roet gant ar gwazour d'e ambroug.

54- Ar preder ouzh ar re glañv pe war ar bare pe zoken ouzh ar re hep terzhienn met o c'houzañv diwar diaes bennak, a rank bezañ fiziet en unan bennak a c'houlennou ouzh ar pourvezer ar pezh a gavo dezhañ ez eo ret evit pep hini.

55- Ar re zo karget eus ar pourvezerezh, eus kambr an dilhad pe eus al levraoueg, a servijo an holl vreudeur hep grozmolat.

56- Bez e vo un eur merket evit goulenn. En tu all d'an eur-se ne vezo roet hini ebet.

57- Evit a sell an dilhad hag ar botoú, ra vezint roet hep dale d'ar re o deus ezhomm anezho digant ar re karget d'o diwall.

58- Na dabutit morse, pe paouezit ganti an abretañ ar gwellañ, rak aon na greskfe ar gounnar da gasoni ha na drofe ar blouzenn da dreust, betek lakaat an ene da vezañ muntret. Evel-henn e lennit kement-mañ: neb a gasa e vreur zo muntret.

59- Neb en devo gloazet unan bennak dre gunujenn pe mallozh, pe c'hoazh dre tamall a dorfed, a vo e breder dic'haouiñ d'ar pep buanañ ar pezh en deus graet hag an hini zo bet gloazet da bardoniñ hep grozmolat.

60- Met m'o deus en em gloazet an eil egile, e rankont disteurel o dleoú an eil d'egile a-drugarez d'ho pedennoú a rank bezañ seul c'hlannoc'h ma vezont dibunet alies.

61- Met gwelloc'h eo neb a vez gounezet alies gant ar fulor, a ya koulskoude mall warnañ da c'houlenn pardon ouzh neb a amsav en deus poan dezhañ, eget neb a ya gorrekoc'h e fulor hag a bleg diaesoc'h da c'houlenn pardon.

62- Evit a sell an neb na asant morse goulenn pardon, pe en gra hep lealded, n'eus abeg ebet gantañ da chom er manati, ha pa ne vefe ket skarzhet.

63- Rak-se klaskit chom hep distagañ komzoú re galet etrezoc'h. Ma c'hoarvezfe dezho dont er-maez eus o kenou, arabat termal da dennañ an dic'haouiñ eus ar genou-se a zo deut ar gloaz dioutañ.

64- Met pa vezer rediet gant ar genurzh da reizhañ ar vuhezegzh ha dre-se bezañ kaset da zistagañ komzoú flemmus, ha goude ma santfec'h c'hwi hoc'h-unan ez oc'h bet dreist ar muzul, n'eo ket deoc'h goulenn pardon d'ho izurzhidi; gant aon na vije torret levezon an aotrouniezh, dre zougen re a vri d'an uvelded.

65- Ret eo deoc'h goulenn pardon avat ouzh Aotrou an holl, Eñ hag a oar gant peseurt madelezh e karit ar re a c'hourdrouzit re c'harv marteze.

66- Ho kengarantez avat ne zle ket bezañ breidel met speredel.

67- Ra vo sentet ouzh ar gwazour evel ouzh un tad; ha muioc'h c'hoazh ouzh ar beleg a vez ouzh ho prederiañ holl.

68- Neuze evit ma vo doujet ouzh an holl reolennoù-mañ, ha ma c'hoarvezfe d'ur c'haff bezañ nebeutoc'h doujet outañ, arabat mont hebiou dezhañ dibalamour, met a-benn bezañ evezhiek da zic'haouiñ ha da reizhañ, e vo d'ar gwazour pergen fiziout er beleg, a zo dezhañ an aotrouniezh uhelañ en ho touez, ar pezh a zo dreist d'e nerzh ha d'e c'halloud.

69- Evit kelo an hini ouzh o ren, arabat dezhañ kemer e zudi oc'h aotrouniekaat dre e veli met o servijout gant karitez.

70- Ra vo douget bri d'an hini bet lakaet en ho penn, ha dre an doujañs Doue ra vezo hemañ o sujañ en ho harz.

71- Dirak an holl ra ziskouezo eñ e-unan skouer an oberoù mat.

72- Ra reizho ar fourgaserion, ra gennerzho ar re abaf, ra harpo ar re wan, ra vo habask gant an holl.

73- Ra vo seder e genurzh, r' he gourc'hemenno o krenañ.

74- Ha petra bennak ma vo ret kaout an daou arvez, ra glasko koulskoude bezañ karet kentoc'h eget bezañ doujet, o soñjal bepred e ranko daskoriñ kont ac'hanoc'h dirak Doue.

75- Rak-se, evit ho kelo, o sentiñ gwelloc'h, kendruezit ouzhoc'h-c'hwi hoc'h-unan hag ouzh hemañ kenkoulz a zo en ho touez en ul lec'h seul arvarusoc'h ma 'z eo uheloc'h.

76- Doue da c'hrataat deoc'h sentiñ ouzh an holl c'hourc'hemennoù-mañ, evel karidi ar gened speredel, hag evel tud o teurel frond ar C'hrist dre o buhez, n'eo ket evel sklaved dindan al lezenn, met evel bugale graet o diazez war ar C'hras.

77- Evit ma c'hellfec'h em em sellout el levrig-mañ evel en ur melezeur ha ma ne vo leziret netra dre ankounac'haat, ra vo lennet deoc'h ur wezh ar sizhun.

78- Ha p'en em anavezit o peurseveniñ ar pezh a zo skrivet, dougit trugaregez da Zoue, anezhañ skuilher pep mat.

79- Pa verzo unan bennak e ra diank un dra bennak dezhañ, ra geuzio d'an tremenet ha ra ziwallo rak an dazont, o pediñ ma vezo distaolet dezhañ e zle hag evit chom hep kouezhañ en temptadur.

©Pep gwir miret strizh Tiegezh Santez Anna, Miz du 2019.
Tout droit réservé Tiegezh Santez Anna, Novembre 2019.